



Direktørkontrakten

JØRGEN BOE
CLAUS JUEL HANSEN
JENS LUND MOSBEK

9. UDGAVE

2020

III KARNOV
GROUP

Jørgen Boe, Claus Juel Hansen & Jens Lund Mosbek

Direktørkontrakten – Rettigheder · Pligter · Ansvar

9. udgave, 1. oplag

© Jørgen Boe, Claus Juel Hansen, Jens Lund Mosbek og Karnov Group

Denmark A/S, København 2020

ISBN 978-87-619-4168-8

Grafisk tilrettelæggelse og typografi: Axel Surland

Omslag: Axel Surland

Sats: Integra, Indien

Tryk: Narayana Press

Denne bog er beskyttet i medfør af gældende dansk lov om ophavsret.

Kopiering må kun ske i overensstemmelse med loven. Det betyder f.eks., at kopiering til undervisningsbrug kun må ske efter aftale med Copydan Tekst og Node.

Alle rettigheder forbeholdes.

Det tillades dog, at Modelkontrakten med tilhørende alternative og supplerende bestemmelser frit anvendes.

Udsnit af Jan Vermeers »Woman holding a balance« på omslaget anvendes med tilladelse fra National Gallery of Art, Washington.

Forord

Direktørkontraktens forfattere Jørgen Boe, Claus Juel Hansen og Jens Lund Mosbek, er alle partnere – Jørgen Boe pensioneret partner – i advokatfirmaet Kromann Reumert.

Direktørkontrakten udkom første gang i 1982. Tekstdelen svarede i omfang til knap halvdelen af tekstdelen i den nu foreliggende 9. udgave. På alle relevante områder er der sket en voldsom udvikling herunder indenfor selskabs-, børs- og EU-retten, med direkte betydning for selskabets og direktørens retsstilling i forhold til direktørens ansættelsesforhold.

På ét område er direktørens retsstilling dog uændret. Direktøren er ikke omfattet af den centrale ansættelsesretlige lovgivning, der gælder for selskabets medarbejdere.

Det er derfor både i selskabets og direktørens interesse, at der indgås en gennemarbejdet direktørkontrakt.

Direktørkontrakten gennemgår de overvejelser, bestyrelsen og direktøren må gøre sig, i relation til alle stadier i direktørens ansættelse. Det drejer sig om direktørens beføjelser og pligter; direktørens økonomiske rettigheder under ansættelsen; regler for ophør af ansættelsen og regler om, hvorledes tvister skal afgøres.

Direktørkontraktens Modelkontrakt er et afbalanceret eksempel på selskabets og direktørens interesser i aftalen. Modelkontrakten kan tilpasses med de alternative og supplerende bestemmelser, der afslutter de enkelte afsnit.

Direktørkontrakten 9. udgave er ajourført med lovgivning, teori og retspraksis offentliggjort indtil 1. januar 2020.

De nye regler i selskabsloven om vederlagspolitik og vederlagsrapport i børsnoterede selskaber (2019), lov om forretningshemmeligheder (2018) og de nyeste opdateringer af Anbefalingerne om god selskabsledelse (2017) behandles.

De børsretlige afsnit er opdateret med henvisninger til Markedsmisbrugsforordningen, som siden juli 2016 har erstattet værdipapirhandelsloven bl.a. om videregivelse af intern viden, insider handel og kursmanipulation.

Endvidere er den seneste retspraksis om direktørens erstatningsansvar omtalt, herunder de endelige domme i sagerne mod ledelsen i Capinordic Bank A/S og Amagerbanken A/S.

Direktørkontraktens oversigt over relevante hjemmesider med berøring til de emner, der behandles i bogen, er blevet udvidet.

Tak til Michael Nørremark for bistand til de skatteretlige afsnit, til Daiga Grunte-Sonne fsva. afsnittet om whistleblower-ordninger, til Pernille Høstrup Dalhoff for bistand til de børsretlige afsnit og til Mathias Bruun Maaløe for løbende opdateringer og ajourføring af doms- og litteraturhenvisninger.

Januar 2020

Jørgen Boe Claus Juel Hansen Jens Lund Mosbek

Indholdsfortegnelse

Forord 5

Modelkontrakten 19

1. Direktørens beføjelser og pligter 30

1.1 Tiltræden 30

Direktørbegrebet 31

Hvornår bestyrelse, tilsynsråd og direktion 38

Det enstrengede og tostrengede ledelsessystem 38

Lovgivningens krav til direktører 41

Loyal oplysningsforpligtelse 45

Stillingsbetegnelse 46

Tegningsregel 46

Alternative og supplerende bestemmelser 48

Ikke nytiltrådt direktør 48

Aftale om konsekvenser af funktionærstatus 48

Bod ved tidlig opsigelse 49

Oplysningspligt i henhold til Markedsmisbrugsforordningen (MAR) 49

1.2 Ansvarsområde 50

Corporate governance – God selskabsledelse 51

Ledelsesorganernes kompetence 52

Bestyrelsens hovedopgaver 53

Direktionens hovedopgaver 53

Ledelsesudvalg – Revisionsudvalg 55

Revisionsudvalg 57

Andre ledelsesudvalg 60

Selskabsretligt forbud mod spekulationsforretninger 61

Den børsretlige regulering 62

Intern viden-begrebet 62

Spørgsmål 1: Er der tale om specifikke oplysninger?	63
Spørgsmål 2: Er der tale om ikke-offentliggjorte oplysninger?	63
Spørgsmål 3: Vedrører oplysningerne et børsnoteret selskab eller noterede finansielle instrumenter?	64
Spørgsmål 4: Vil oplysningerne mærkbart kunne påvirke kursen, hvis de blev offentliggjort?	65
På hvilket tidspunkt skal jeg vurdere, om oplysningerne er kursrelevante?	66
Hvornår er usikre oplysninger af betydning for kursdannelsen?	66
Hvad er den nederste grænse for, at en oplysning kan have betydning for kursdannelsen?	68
Skal jeg vurdere oplysningen på baggrund af alle tilgængelige oplysninger?	69
Forbuddet mod insiderhandel	69
Forbuddet mod uretmæssig videregivelse af intern viden – Selektiv videregivelse	73
Pligten til at føre insiderlister	76
Pligten til at flage transaktioner foretaget af personer med ledelsesansvar og personer med nær tilknytning til dem	78
Forbuddet mod markedsmanipulation (kursmanipulation)	80
Interne regler	85
Protokoller	86
Elektronisk/skriftlig kommunikation	87
Kommunikationslinjer	88
Bestyrelse – direktion	88
Direktion – bestyrelse	89
Bestyrelse – medarbejdere	89
Medarbejdere – bestyrelse	89
Revisor	92
Pressen	95
Erstatningsansvar	95
Generelt om ledelsens ansvar	95
Ledespåtegning	98
Retspraksis	99

Den daglige drift og dispositioner af usædvanlig art eller stor betydning. Selskabslovens § 117, stk. 1	99
Børsemission – offentligt overtagelsestilbud	106
Underskrivelse af årsrapport – årsregnskabslovens § 9, stk. 1	109
Den kriseramte virksomhed	109
Overholdelse af speciallove	112
Forsikring	113
Bøde, opløsning og rettighedsfortabelse	114
Aktionærlån	115
Alternative og supplerende bestemmelser	118
Særregel i børsnoterede selskaber	118
Henvisning til stillingsbeskrivelse	118
Eksempler på forhold, der skal godkendes af bestyrelsen	118
Anpartsselskab uden bestyrelse	119
Udvidelse af direktionen	119
Administrerende direktør – funktionsdirektører	120
Begrænsning i direktørens ansættelseskompetence	120
1.3 Hverv under ansættelsen	121
Mindre, ulønnede hverv	123
Bestyrelseshverv	124
Overtrædelse	126
Alternative og supplerende bestemmelser	126
Særregel i børsnoterede selskaber	126
Hverv m.v. ved direktørens tiltræden	126
Samtykke til bestyrelseshverv	127
Moderselskab friholder	127
1.4 Tavshedspligt, tilbagelevering af materiale og inhabilitet	128
Lovens ordlyd	129
Tavshedspligt i dagligdagen	130
Ingen tilbageholdsret	131
Fravigelse fra tavshedspligten	132
Inhabilitet	132
Supplerende bestemmelse	133
Særregel i børsnoterede selskaber	133

1.5 Immaterielle rettigheder 134

- Immaterielle rettigheder generelt 135
- Direktøren er i mangel af anden aftale ikke omfattet af lov om arbejdstageres opfindelser 136
- Overdragelse af opfindelser 137
- Opfindelser efter fratræden 138
- Godtgørelse 138
- Alternative og supplerende bestemmelser 139
 - Selskabet overtager alle direktørens immaterielle rettigheder uden vederlag 139

1.6 Konkurrenceklausul 140

- Konkurrenceklausul 141
 - Ansættelsesklauuloven 142
 - Jobklauuler 143
 - Neutral stilling hos konkurrent 144
 - Opsigelse af konkurrenceklausul 145
 - Modregning 146
- Loyalitetsforpligtelse 147
 - Under ansættelsen og i en opsigelsesperiode 147
 - Efter opsigelsesperiodens udløb 153
- Lov om forretningshemmeligheder 154
- Gyldighed og udstrækning af konkurrenceklausulen 156
 - Ikrafttræden og gyldighed 157
 - Arbejdsræssig begrænsning 161
 - Tidsræssig udstrækning – vederlag 162
 - Geografisk udstrækning 163
- Sanktioner 165
 - Forbud 165
 - Konventionalbod 166
 - Erstatning 167
 - Tilbagebetaling af vederlag 168
- Alternative og supplerende bestemmelser 168
 - Klausul med kompenation, der iagttaget ansættelsesklauuloven 168
 - Klausul med kompenation, der ikke iagttaget ansættelsesklauuloven 169
 - Fremrykket ikrafttrædelsestidspunkt 170

- Løbende opsigelsesadgang 170
- Begrænset opsigelsesadgang 170
- Modregningsadgang 171
- Geografisk udstrækning 171
- Konkurrenceklausul med betinget vederlag og oplysning fra direktøren om ny beskæftigelse 171

1.7 Kundeklausul m.v. 172

- Kundeklausul kontra konkurrenceklausul 173
- Alternative og supplerende bestemmelser 175
 - Klausul med kompenation, der iagttaget ansættelsesklauuloven 175

2. Direktørens økonomiske rettigheder under ansættelsen 177**2.1 Vederlag 177**

- Regulering af vederlag 178
- Størrelsen af direktørens vederlag 178
- Vederlagspolitik 179
- Vederlagsrapport 180
- Direktørens vederlagskrav i konkurs 181
- Frynsegoder 184

2.2 Bonus 188

- Præstationsafhængig aflønning 189
- Modeller 192
 - Resultatbonus 192
 - Loyalitetsbonus 193
 - Begivenhedsbonus 194
 - Gratiale 195
- Oplysningspligter i årsrapporten 195
- Børsretlige oplysningspligter 196
- Forbud mod bonusaftaler ved overtagelsestilbud 197
- Skat 198
- Fratrædelsessituationen 199
 - Aftalemæssig ordning 199
 - Bonuskrav uden aftale 202
 - Påregnelighed 203

Bonussens størrelse	204
Retningslinjer	204
Baggrund	204
Lønandel	205
Samlet vurdering	205
Ændringer i bonusordning	206
Alternative og supplerende bestemmelser	206
Bonusbestemmelse hvor ret til bonus delreguleres i direktørkontrakten	206
Bonusbestemmelse hvor ret til bonus bevares ved selskabets opsigelse af direktøren	207

2.3 Aktieløn 208

Aktiebaserede aflønningsformer	209
Fantom-aktier	212
Aktiekøb eller -tegning til markedskurs	214
Aftalegrundlaget	214
Aktieløn til bestyrelsen?	216
Aktieløn til direktionen	218
Kommercielle overvejelser	218
Risikoovervejelser	220
Beslutningskompetencen	220
Vederlagspolitik	222
Skattemæssig behandling	223
Ligningslovens § 28	223
Ligningslovens § 7P	225
Ligningslovens § 16, jf. statsskattelovens § 4	227
Aktieavancebeskatning	229
Aktieløn via holdingselskab	229
Overvejelser i relation til årsrapporten (IFRS)	231
Oplysningspligter i årsrapporten	233
Børsretlige oplysningspligter	234
Ansættelsesretlige overvejelser	234
Aktieoptionsloven	239

2.4 Bil m.v. 241

Fri bil m.v.	242
Fratræden	243

Alternative og supplerende bestemmelser	246
Aflevering af bilen uden kompensation	246
Aflevering af bilen mod kompensation af leasingafgift	246
Overtagelse af bil, pc, tablet og smartphone	246
Bruttolønsordning	246
Ikke fri bil	246
Spltleasing	247
Ret til brug af bil i opsigelsesperioden	247

2.5 Rejser, repræsentation og efteruddannelse 248

Rejser	249
Forretnings- og studierejser	249
Kombineret forretnings- og ferierejse	249
Ægtefælles deltagelse i rejser	250
Repræsentation	250
Efteruddannelse	250

2.6 Pension 251

Forskellige typer pensionsordninger og elementerne heri	252
Den præmiebaserede pensionsordning	253
Fastsættelsen af pensionsbidragets størrelse	254
Placering af pensionsopsparingen	255
Ratepension og ophørende livrente	255
Livrente – garanteret livrente	256
Aldersopsparing	257
Kritisk sygdom	257
Tab af erhvervsevne og invalidepension	258
Dødsfaldsdækning	258
Valg af investeringsstrategi	259
Begunstigelse – kreditorbeskyttelse	260
Tilsagnspension	260
Uafdækket pensionstilsagn	261
Indbetaling til udenlandske pensionsinstitutter	262
Flytning til og fra udland	262
Alternative og supplerende bestemmelser	263
Bestående pensionsordninger indgår	263
Obligatorisk firmapension	263

Pensionstilsagn – uafdækket	264
Pensionstilsagn – afdækket	264
Ingen pension	265

2.7 Forsikringer 266

Ulykkesforsikring	267
Sundhedsforsikring	267
Nøglepersonforsikring	267
Kritisk sygdom	268
Ledighedsforsikring	268
Supplerende bestemmelse	269
Ledighedsforsikring	269

2.8 Ferie 270

Feriens længde	271
Til- og fratræden midt i året	272
Ingen aftale om ferie	272
Aftalt anvendelse af ferieloven	272
Supplerende bestemmelse	273
Aftalt anvendelse af ferieloven – aftalt afholdt ferie	273

3. Ophør 274

3.1 Ordinær opsigelse 274

Opsigelse kontra ophævelse	275
Generelt om opsigelse	275
Formkrav	277
Varslets længde	277
Frihed til at søge anden ansættelse	278
Selskabets opsigelse	279
Suspension	279
Stå til rådighed	279
Fritstillelse	280
Genplacerings-(Outplacement-)ordning	282
Direktørens opsigelse	283
Gensidig overenskomst – Fratrædelsesaftale	285
Erstatning	286
Tabsbegrænsning og modregning	286

Særlige tilfælde 289

Sygdom	289
Varig svaghed	289
Standser betalingerne m.v.	290

Aldersbestemt fratræden 290

Forskelsbehandlingslovens forbud mod diskrimination på grund af alder	290
EU-retten principper om forbud mod forskelsbehandling på grund af alder	294
Løsningsmodeller	295

Uopsigelige kontrakter og opgave- eller tidsbegrænsede kontrakter 298

Uopsigelige kontrakter	298
Opgave- eller tidsbegrænsede kontrakter	300

Opsigelse i forbindelse med konkurs 301

Fordringshavermora 301

Det nøgne, det afbalancerede og det gyldne håndtryk 302

Alternative og supplerende bestemmelser 303

Fritstillelse uden modregning	303
Fritstillelse med modregning	303
Pligt til på sociale medier at afmelde tilknytning til selskabet ved fritstilling	304
Forkortet varsel ved kontraopsigelse fra direktøren	304
Forkortet varsel ved kontraopsigelse fra selskabet	304
Længerevarende sygdom, der ikke er sammenhængende – forkortet varsel	304
Aftalt outplacement	305
Hensigtserklæring om tidligere aldersophør	305

3.2 Opsigelse ved ejerskifte 306

Virksomhedsoverdragelse	307
Lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse	307
Ejerskiftets betydning for direktørens ansættelse	308
Virksomheden sælges ud af selskabet	309
Ejerskifte ved aktiesalg	310
Særlige opsigelsesregler ved ejerskifte	311

3.3 Fratrædelsesgodtgørelse 314

Generelt om fratrædelsesgodtgørelse 315

Anvendelsesområde 316

Alternative og supplerende bestemmelser 322

Fratrædelsesgodtgørelse beregnet af alle løndelev 322

Fratrædelsesgodtgørelse ved direktørens opsigelse som følge af selskabets forhold 322

Fratrædelsesgodtgørelse ved direktørens opsigelse som følge af ekstraordinære omstændigheder 322

Fratrædelsesgodtgørelse ved selskabets opsigelse efter ejerskifte 322

Fratrædelsesgodtgørelse baseret på direktørens anciennitet 322

3.4 Efterløn 324

Generelt om efterløn 325

Anvendelsesområde – Førtidspension 326

Supplerende bestemmelser 327

Bestemmelse hvorefter efterløn udbetales over en længere årrække 327

Førtidspension tilfalder direktøren ved selskabets eller direktørens opsigelse efter opnåelsen af en bestemt anciennitet 327

Førtidspensionen kommer til udbetaling første gang måneden efter opsigelsesperiodens udløb 327

Bestemmelsen kan suppleres med følgende bestemmelser 328

Kapitalisering af efterløn 328

3.5 Misligholdelse 329

Generelt om misligholdelse 330

Misligholdelsens væsentlighed 330

Advarsler 331

Passivitet 332

Misligholdelsesreaktioner 332

Ophævelse 332

Bortvisning – Godtgørelse 333

Erstatningskrav 333

Konsekvenser for aftalt incitamentsafklønning 334

Bortfald af konkurrence- og kundeklausul 335

Selskabets misligholdelse 335

Ændrede kompetenceforhold 335

Vilkårsændringer 337

Fratrædelsessituationen 337

Virksomhedsoverdragelse 338

Direktørens misligholdelse 338

Lovligt forfald – borgerligt ombud 338

Overtrædelse af kontraktens bestemmelser 339

Ændrede forudsætninger 340

Fratrædelsessituationen 342

4. Afgørelse af tvister 343

Forskelle mellem domstols- og voldgiftsbehandling 344

Sager med internationale aspekter 345

Anvendelsesområde 346

Mediation – konfliktmægling 349

Alternative og supplerende bestemmelser 350

Aftalt voldgift 350

Selskabet betaler omkostningerne til voldgiftsretten 351

Selskabet betaler samtlige omkostninger ved voldgiftsbehandlingen 351

Aftale om mediation 351

Mediation via Mediationsinstituttet 351

Mediation via Voldgiftsinstituttet 351

5. Underskrifter 353**Bilag**

Bilag 1 Stillingsbeskrivelse for den administrerende direktør i ... A/S 356

Bilag 2 Bestyrelsens retningslinjer for arbejdsdelingen mellem bestyrelse og direktion i henhold til selskabslovens § 130, stk. 2 359

Bilag 3 Forretningsorden for Direktionen i ... A/S 365

Bilag 4 Aftale om resultatbonus 369

Bilag 5 Aftale om loyalitetsbonus 372

Indholdsfortegnelse

Bilag 6 Aftale om begivenhedsbonus 375

Bilag 7 Fratrædelsesaftale 378

Oversigt over hjemmesider 381

Anvendte forkortelser 383

Litteraturfortegnelse 384

Domsregister 391

EU-domme 391

UfR 391

FED 394

TfK 394

TfS 394

SKM 394

Domme citeret andetsteds 395

Utrykte domme/kendelser 395

Lovregister 398

Stikordsregister 401

Modelkontrakten

Indholdsfortegnelse

1. Direktørens beføjelser og pligter

1.1 Tiltræden

1.2 Ansvarsområde

1.3 Hverv under ansættelsen

1.4 Tavshedspligt, tilbagelevering af materiale og inhabilitet

1.5 Immaterielle rettigheder

1.6 Konkurrenceklausul

1.7 Kundeklausul m.v.

2. Direktørens økonomiske rettigheder under ansættelsen

2.1 Vederlag

2.2 Bonus

2.3 Aktieløn

2.4 Bil m.v.

2.5 Rejser, repræsentation og efteruddannelse

2.6 Pension

2.7 Forsikringer

2.8 Ferie

3. Ophør

3.1 Ordinær opsigelse

3.2 Opsigelse ved ejerskifte

3.3 Fratrædelsesgodtgørelse

3.4 Efterløn

3.5 Misligholdelse

4. Afgørelse af tvister

4.1 Domstolene

4.2 Voldgift

5. Underskrifter